WARIES QUIZBOEKEN

De grote waterquiz

180 vragen met uitleg, om samen te spelen

Uitgeverij Waries

Zo speel je

In dit boek staan 180 vragen in 18 rondes van 10. Speel ze allemaal op één avond, of verdeel ze over een paar keer.

De quizmaster

Eén speler is de quizmaster. Die leest de vragen voor, houdt de tijd in de gaten en kijkt achterin het boek wat het goede antwoord is.

Teams

Speel alleen, met z'n tweeën of in teams. Elk team schrijft zijn antwoorden op een papiertje. Overleggen mag, voorzeggen niet!

Punten

Elk goed antwoord is 1 punt. Na elke ronde leest de quizmaster de antwoorden voor en noteert de punten op het scoreblad achterin.

De schatvraag

De laatste vraag van elke ronde is een schatvraag. Het team dat het dichtst bij het goede getal zit, krijgt 2 punten.

De uitleg

Bij elk antwoord staat een korte uitleg. Lees die hardop voor: zo steekt iedereen er iets van op, ook wie het fout had.

Soorten vragen

Elke ronde heeft een mix van vier soorten vragen.

MEERKEUZE
Kies uit vier antwoorden: A, B, C of D. Lees ze alle vier voor.

WAAR OF NIET WAAR
Een bewering. Klopt die, of klopt die niet?

OPEN VRAAG
Er staan geen antwoorden bij: dit moet je echt weten.

SCHATVRAAG
Noem een getal. Wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten.

Tips voor een geslaagde quiz

- Geef bij elke vraag ongeveer een halve minuut bedenktijd.
- Joker: elk team mag één keer per quiz een joker inzetten. De punten van die ronde tellen dan dubbel. Zeg het wel voordat de ronde begint!
- Gelijke stand aan het eind? Dan wint het team dat bij de laatste schatvraag het dichtst in de buurt zat.
- Speel je met jong en oud? Geef kinderen bij open vragen gerust een hint.

Zo vind je de antwoorden

Bovenaan elke ronde staat op welke pagina de antwoorden en de uitleg staan. Bij de antwoorden staat weer waar de vragen van die ronde beginnen.

Inhoud

Zo speel je **3**

1 Dijken van dichtbij 6
2 Van terp tot dijk 8
3 Polders en droogmakerijen 11
4 Molens en gemalen 13
5 Water in de stad 15
6 De grote rivieren 18
7 Ruimte voor de rivier 20
8 Stormvloeden van vroeger 23
9 De ramp van 1953 25
10 Het Deltaplan 27
11 De Afsluitdijk 29
12 De oude Zuiderzee 32
13 Nieuw land 34
14 Sluizen en stuwen 36
15 Kanalen en vaarten 39
16 Waterschap en Waterstaat 41
17 Peil en bodemdaling 43
18 Eb, vloed en Noordzee 45

Antwoorden en uitleg **47**
Scorebladen **66**

RONDE 1 · 10 VRAGEN

1 Dijken van dichtbij

Antwoorden en uitleg: p. 47

1 Hoe heet het hoogste deel van een dijk, waar vaak een weg of fietspad overheen loopt?

- **A** De berm
- **B** De kruin
- **C** Het talud
- **D** De teen

2 Hoe wordt het gras op dijken behalve door maaien vaak kort gehouden?

- **A** Door er zout op te strooien
- **B** Door er zeildoek overheen te leggen
- **C** Door er dieren op te laten grazen
- **D** Door het gras af te branden

3 WAAR OF NIET WAAR?

Een moderne dijk bestaat meestal uit een kern van klei met daaroverheen een dikke laag zand.

4 Een oude zeedijk die achter een nieuwere dijk als reserve blijft liggen, heet een ‘slaper’. Hoe heet de nieuwe dijk ervoor?

- **A** De dromer
- **B** De wachter
- **C** De schildwacht
- **D** De waker

5 Wat bedoelen dijkwachten met ‘piping’?

- **A** Water dat onder de dijk door stroomt en zand meeneemt
- **B** Een fluitsignaal dat alarm geeft bij hoogwater
- **C** Een buis die regenwater uit de polder afvoert
- **D** Golven die over de dijk heen slaan

6 OPEN VRAAG

Hoe heet de dijk die helemaal rondom een droogmakerij ligt, langs de ringvaart?

7 Wat is een ‘coupure’ in een dijk?

- **A** Een doorgang voor weg of spoor die bij hoogwater dicht kan
- **B** Een geul die de golven moet breken
- **C** Een scheur die ontstaat als de dijk uitdroogt
- **D** Een trap voor wandelaars naar de top van de dijk

8 Middeleeuwse ‘wierdijken’ langs de Zuiderzee en Waddenzee bestonden voor een groot deel uit gestapelde planten. Welke?

- **A** Heide
- **B** Zeegras
- **C** Stro
- **D** Riet

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

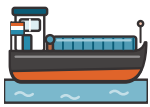
Hoeveel ligplaatsen voor woonboten telde Nederland rond 2010 ongeveer?

6

RONDE 6 · 10 VRAGEN

De grote rivieren

Antwoorden en uitleg: p. 52

1 Welke drie rivieren vormen samen de grote rivierdelta in Zuidwest-Nederland en België?

- **A** Schelde, Seine en Somme
- **B** Maas, Roer en Dommel
- **C** Rijn, Maas en Schelde
- **D** Rijn, IJssel en Vecht

2 Hoe heet de zeearm die de monding van de Schelde vormt, tussen Zeeuws-Vlaanderen en Walcheren en Zuid-Beveland?

- **A** De Oosterschelde
- **B** De Westerschelde
- **C** Het Sloe
- **D** Het Veerse Gat

3 In welke Limburgse stad mondt de Roer uit in de Maas?

- **A** Maastricht
- **B** Venlo
- **C** Sittard
- **D** Roermond

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

Hoeveel meter boven NAP kwam het water in de rampnacht van 1953 in Vlissingen?

10

RONDE 10 · 10 VRAGEN

Het Deltaplan

Antwoorden en uitleg: p. 56

1 Welke zeearm werd bij de Deltawerken bewust NIET afgesloten?

- **A** Het Volkerak
- **B** Het Veerse Gat
- **C** De Westerschelde
- **D** De Zandkreek

2 **WAAR OF NIET WAAR?**

Een Amerikaanse vereniging van ingenieurs heeft de Deltawerken uitgeroepen tot een van de zeven wereldwonderen van de moderne tijd.

3 Welk bouwwerk van het Deltaplan werd als allereerste aangelegd, al in 1954?

- **A** De Brouwersdam
- **B** De Haringvlietdam
- **C** De Oosterscheldekering
- **D** De stormvloedkering in de Hollandse IJssel

4 Met ongeveer hoeveel kilometer werd de Zeeuwse en Zuid-Hollandse kustlijn door het Deltaplan verkort?

- **A** Ongeveer 7 km
- **B** Ongeveer 70 km
- **C** Ongeveer 700 km
- **D** Ongeveer 7.000 km

RONDE 15 · 10 VRAGEN

15 Kanalen en vaarten

Antwoorden en uitleg: p. 61

1 Hoe innen brugwachters van oudsher het bruggeld van passerende schippers?

- **A** Met een pet die rondgaat
- **B** Met een emmer aan een touw
- **C** Met een kistje op de brugleuning
- **D** Met een klomp aan een hengel

2 Welke havenstad kreeg in 1872 via de Nieuwe Waterweg een nieuwe, directe verbinding met de Noordzee?

- **A** Rotterdam
- **B** Dordrecht
- **C** Amsterdam
- **D** Vlissingen

3 WAAR OF NIET WAAR?

Het Aquaduct Veluwemeer bij Harderwijk, waar boten over een weg heen varen, is meer dan een kilometer lang.

4 Van 1868 tot 1961 liep het Apeldoorns Kanaal van de IJssel bij Dieren naar de IJssel bij Hattem. Waarvoor was het toen vooral nuttig?

- **A** Om de akkers op de Veluwe te bevloeien
- **B** Als eigen zeehaven voor de stad Apeldoorn
- **C** Als verdedigingslinie tegen Duitsland
- **D** Als route als de IJssel te laag stond of te hard stroomde